

počítávala a sčítávala s majitelem firmy, jeho chotí nebo synem. Tito přinesli výkaz souhrnu peněz na kontrolní pokladně vyznačený poslední páskou a tuto část musela odvésti. Z toho patrně, že při sčítování tom šlo jen o to, aby Plzeňská přijaté peníze spočetla a odevzdala, při čemž zaměstnavatel kontroloval správnost odevzdaných peněz srovnáním s obnosem na poslední pásce kontrolní pokladny uvedeným.

I tu šlo tedy o sečtení přijatých peněz, k čemuž není potřeba, kromě nutné pozornosti a znalosti sečítání event. i znalosti přijatých peněz žádné jiné znalosti, obratnosti neb zdatnosti.

(Nález ze dne 3. října 1927, č. 20121.)

Prodavačky v cukrářském závodě podléhají jenom tehdy pensijnímu pojištění, vyžaduje-li jejich činnost prodavačská určitého výcviku, určité znalosti a pohotovosti, t. j. t. zv. kupecké zdatnosti, a je-li tato činnost zřejmě činností hlavní a ostatní zřejmě podřízené práce jen činností vedlejší.

V konkrétním případě hodnotil žalovaný úřad jako práci kupeckou pouze prodej zboží a nikoli přípravu zboží k prodeji (plnění cukroví, slehání smetany a pod.), kterou pokládá za pouhý doplněk jejich hlavní činnosti prodavačské. Nebral však zřetel na výpověď prodavaček, že se jejich činnost při prodávání zboží omezovala na to, že návštěvníkům cukrárny vybrané zboží buď na talířku předložily neb zabalily a přijaly peníze a že větší část jejich doby pracovní byla vyplněna pracemi jinými, nepochybně podřízenými (mytím a oprašováním obchodní místnosti, mytím nádobí a pod.). Dále nebyl v administrativním řízení vyšetřen rozsah obchodu stěžovatelova, zejména bylo-li v něm prodáváno skutečně zboží různého druhu, různých cen a různé jakosti v míře takové, aby mohlo býti usuzováno, že prodej jeho vyžaduje určitého výcviku, pohotovosti a znalostí. Vyšetření toho bylo zapotřebí, když osoby v řízení slyšené souhlasně to popřely, neboť nelze všeobecně tvrditi, že by cukrářských závodů každý, kdo při prodeji se účastní, pravidelně oné kupecké zdatnosti, obchodního pomocníka charakterisující, měl potřebu. Vzhledem k těmto rozporům a vadám bylo naříkané rozhodnutí zrušeno pro vady řízení.

(Nález ze dne 3. června 1927, č. 12077/27.)

Odborné třídění a vážení plechů v závodě Báňské a hutní společnosti nelze hodnotiti jako vyšší služby nekupecké ve smyslu zákona ze dne 16. ledna 1910, č. 20 ř. z., zakládající podle § 1. odst. 2. lit. b) pens. zákona č. 89/1920 pojistnou povinnost.

Definice „vyšších služeb“ ani služeb podřízených neuvádí ani zákon o obchodních pomocnících ani zákon pensijní. Dle názoru Nejvyššího správního soudu je při řešení otázky, jakou činnost je považovati za „vyšší služby“, přihlížeti k tomu, že zákonodárce zákonu o obchodních pomocnících podrobil všechny zaměstnance, kteří vykonávají služby kupecké; nelze proto předpokládati, že by z dobrodiní zákona tohoto chtěl vyloučiti ony zaměstnance, kteří sice nekonají služeb kupeckých, kteří však k výkonu svých služeb nekupeckých potřebují vyšší kvalifikace, mají větší zodpovědnost a konají práce pro podnik důležitější a význačnější než osoba vykonávající sebe podřízenější práce kupecké. Naopak nelze však přehlédnouti, že zákon na rozdíl od služeb kupeckých při službách nekupeckých rozeznává „vyšší služby“ a „služby podřízenějšího rázu“ a jen vykonavatele vyšších služeb činí účastnými dobrodiní z něj vyplývajících. Z těchto úvah podává se dle názoru Nejvyššího správního soudu, vysloveného ostatně již v nálezu ze dne 26. června 1924, č. 9611/24, Boh. č. 3817, že zákon o obchodních pomocnících vztahuje se vedle zaměstnanců kona-

jších práce kupecké jen na takové zaměstnance, kteří konají takové služby, které vzhledem na požadavky určité kvalifikace zaměstnané osoby a vzhledem na význam a důležitost jejich výkonů pro podnik vybočují z mezí prací obyčejných, rázu podřízeného.

Otázku, zda činnost toho kterého zaměstnance je „vyšší službou“, či je-li službou rázu podřízeného, lze zodpovědět jen, hodnotí-li se práce jimi konané vzhledem k zvláštním schopnostem a vlastnostem vykonavatele prací těch, vzhledem k jejich významu a důležitosti pro závod, vzhledem k zodpovědnosti vykonavatelů prací těch a jejich postavení v celkovém rámci organizace zaměstnanců toho kterého závodu.

Odborné třídění plechů za pomoci třídičů, vážení stohů, vypočítávání a zaznamenávání váhy jich nelze považovati za činnost, která by vyžadovala nějaké zvláštní kvalifikace osoby činnosti tu konající, ani nelze o ní tvrditi, že by významem svým a důležitostí vybočovala z mezí prací obyčejných, rázu podřízeného. Vždyť třídění plechů, třeba za pomoci třídičů a třeba dále se odborně, nevyžaduje nějaké zvláštní kvalifikace, neb způsobilosti toho, jemuž bylo uloženo: vážení stohů a zaznamenávání jich váhy také nikoli. Vypočítávání váhy stohů těch může zřejmě spočívat jen v tom, že nejvýše váha jednotlivých plechů, stoh takový tvořící, se sečte a k tomu, krom znalosti základních pravidel početních, není ničeho jiného potřeba. Že by činnosti ty vzhledem na svůj význam a důležitost pro podnik, v němž zaměstnanci tito jsou zaměstnání, mohly a měly býti považovány za vyšší služby, žalovaný úřad ani netvrdí, stejně jako netvrdí, že by jejich zodpovědnost a postavení v souhrnu zaměstnanectva stěžovatelčina činnosti jejich* jako vyšší činnosti kvalifikovaly. Kvalifikaci tu vidí žalovaný úřad jedině v povaze prací samých. To však neprávem a to neprávem u každé z jednotlivých činností, následkem čehož není zapotřebí zabývat se otázkou, která z činností těch je významu časově podřaděného.

Otázkou, zda oba zaměstnanci, o něž v tomto sporu jde, podléhají pojistné povinnosti, protože pravidelně dozírají k pracím jiných osob (§ 1, odst. 2, lit. a) pens. zák.) nemohl se Nejvyšší správní soud zabývat, jelikož žalovaný úřad oba zaměstnance s tohoto hlediska pojistné povinnosti pensijní nepodrobil.

(Nález ze dne 11. dubna 1927, č. 7544/27.)

Péče o válečné poškozence.

(Podává Dr. Vojtěch Elsnic.)

Nárok na důchod předků. — Zemský úřad nepřiznal předku důchod po padlém synu, ježto šetřením bylo zjištěno, že předek má majetek a že má kromě padlého syna ještě jiné děti, jež k výživě jeho přispívají, takže se nedá důvodně předpokládati, že by byl zemřelý syn k jeho výživě podstatně přispíval.

Ministerstvo sociální péče zamítlo stížnost do rozhodnutí zemského úřadu z důvodů napadeného výměru.

Stížnost proti rozhodnutí ministerstva sociální péče zamítl Nejvyšší správní soud z těchto důvodů:

Zákon ze dne 20. února 1920, č. 142 Sb. z. a n., činí v §u 25 nárok na důchod předků závislým na podmínce, že předek jest výdělkem neschopný, a že osoba, od níž předek nárok odvozuje, podstatně přispívá k jeho výživě nebo že by tak činila, kdyby byla na živu. Tendencí tohoto zákona a novely k němu ze dne 25. ledna 1922, č. 39 Sb. z. a n., jest poskytnouti alespoň částečnou náhradu za újmu vzniklou úmrtím nebo výdělečnou neschopností živitele, ale jen tekrát, když poškozená osoba nezbytně potřebuje této částečné náhrady k ukojení existence. Existence nároku na důchod předků závisí podle §u 25 na splnění obou shora uvedených podmínek a na tom, že osoba nárok na důchod činící neměla majetku nebo